

Radiografia del teixit empresarial català

CECOT

22-1-2013

Oriol Amat, UPF

@oriolamat

Punts

1.Introducció

2.Nombre d'empreses

3.Capacitat de generació de riquesa

4.Capitalització i solvència

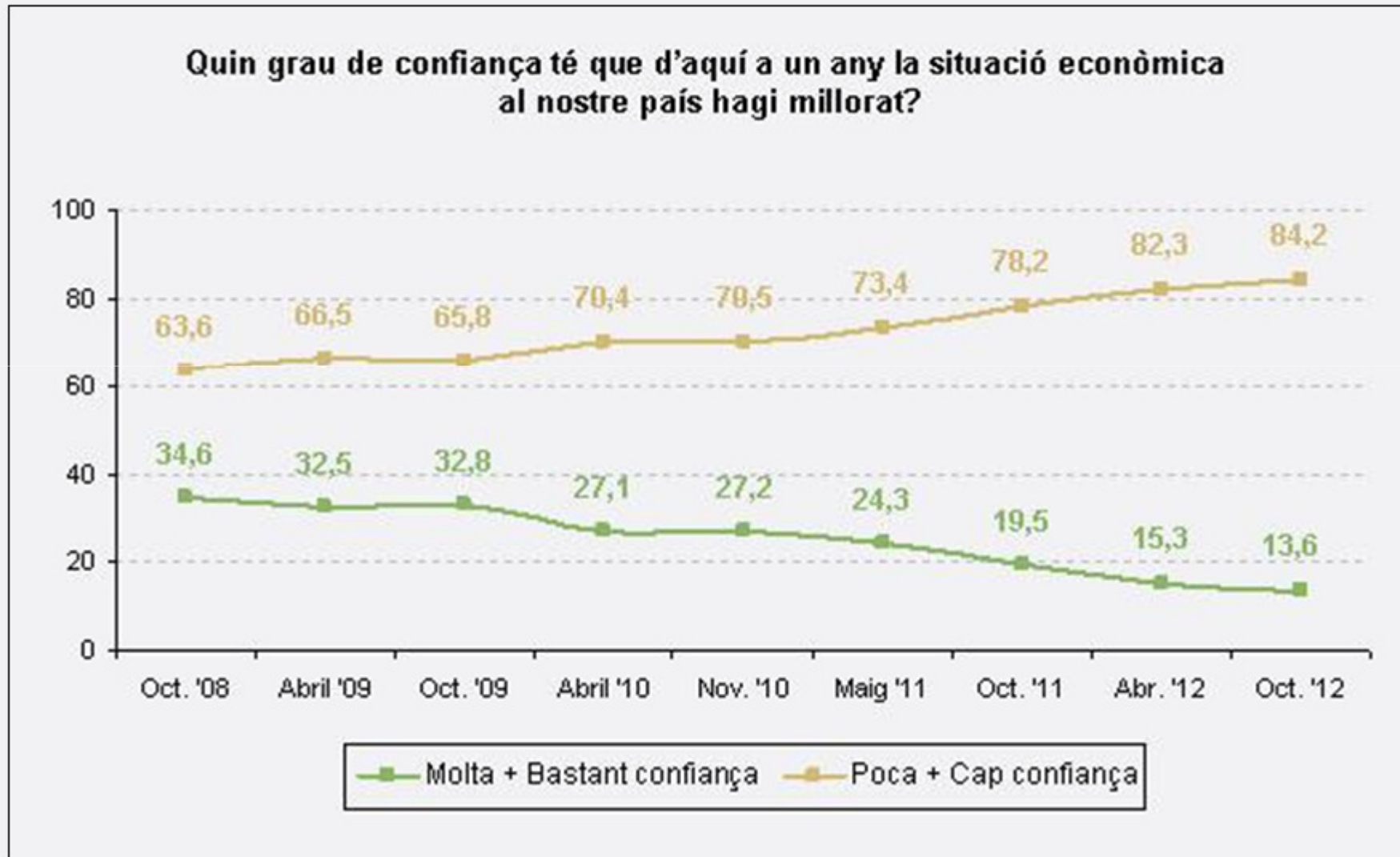
5.Dimensió

6.Claus d'èxit

7.Impacte del debat sobiranista en les empreses

8.Conclusions

1.Introducció

Font: GESOP (Gabinet d'Estudis Socials i Opinió Pública), 2012

2. Nombre d'empreses

Nombre de treballadors	2008	2012	Variació en nombre	Variació en %
Menys de 50	626.750	594.630	-32.120	-5,1%
Més de 50 i menys de 250	6.720	5.799	-821	-12,2%
Més de 250	1.975	1.732	-243	-12,3%
	636.455	602.161	-34.194	-5,3%

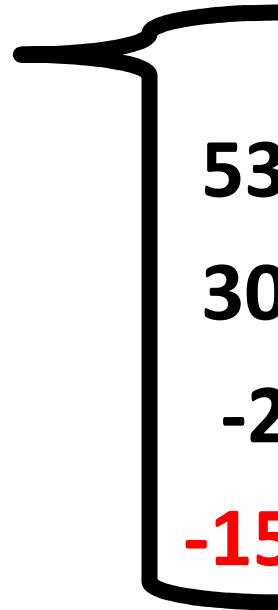
Font: IDESCAT

2. Nombre d'empreses

2007

100

2011

53% Beneficis

30% Pèrdues

-2% Comprades

-15% Desaparegudes

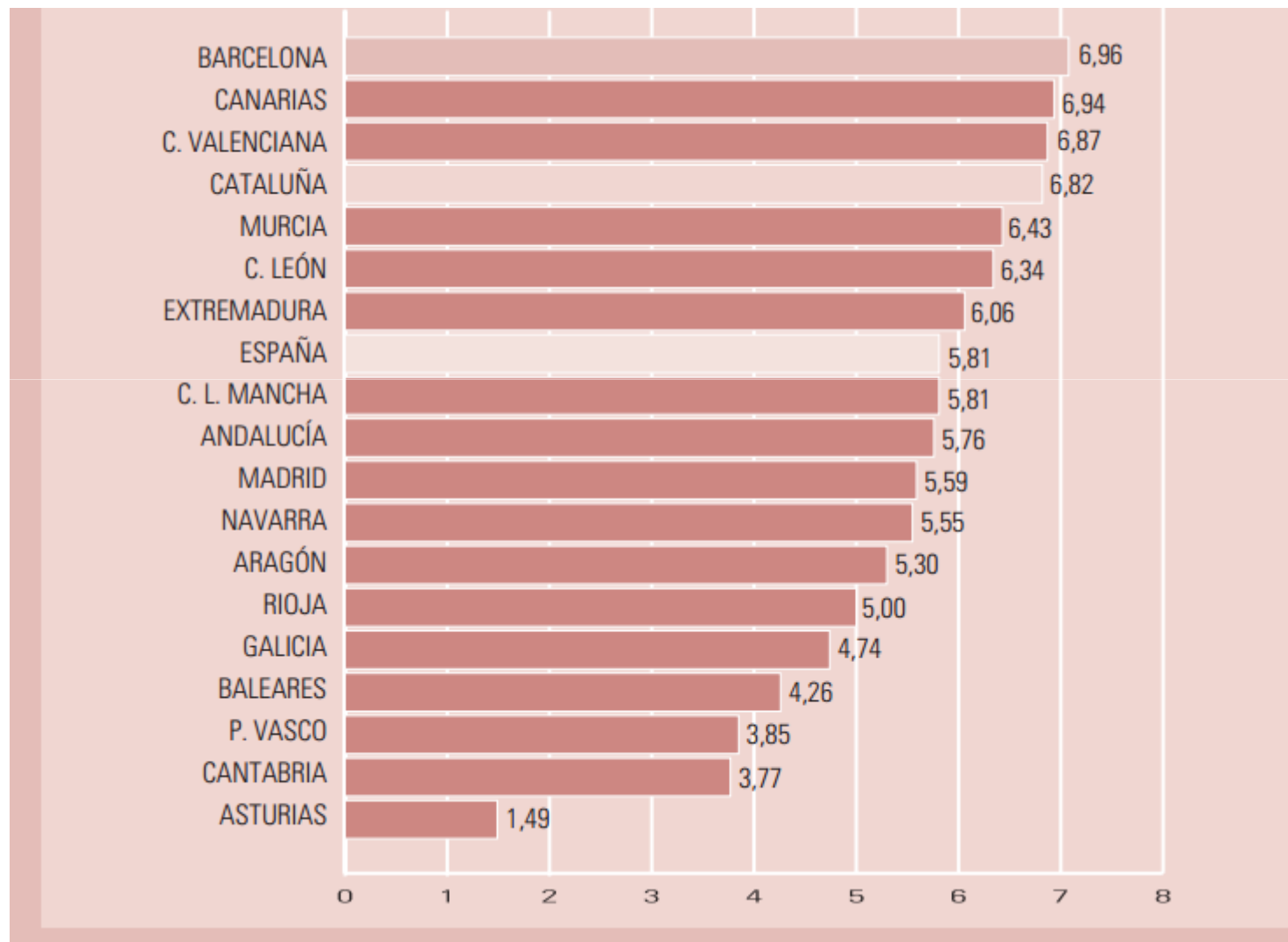
+11% Noves empreses

=94% Empreses existents

Font: Elaboració pròpia (dades Reg.Merc.). Fet amb una mostra de 10.000 empreses entre 5 i 100 treballadors

2.Nombre d'empreses (esperit emprenedor)

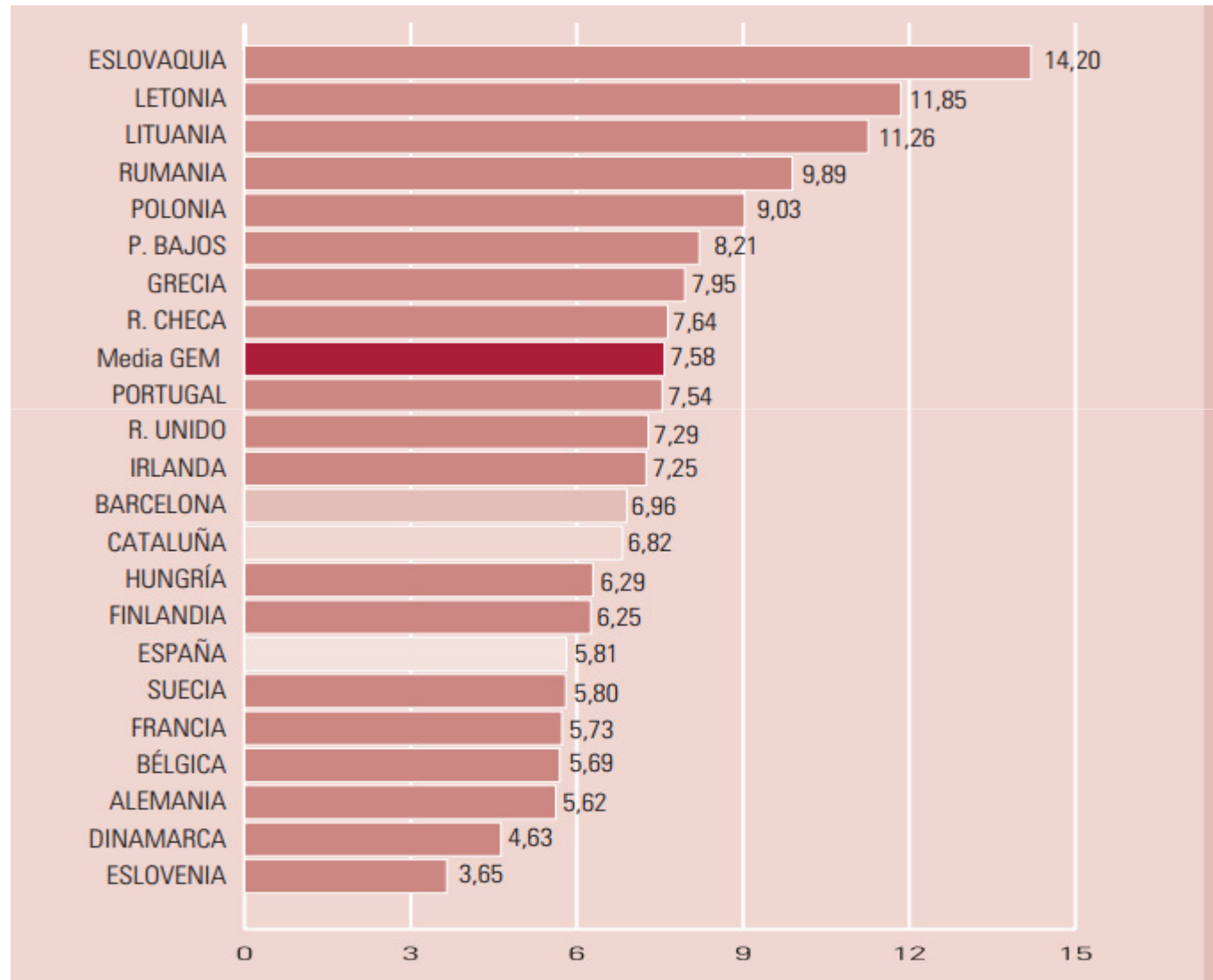
% de persones adultes en procés de creació d'empreses

Font: Global Entrepreneurship Monitor 2011

2. Nombre d'empreses

% de persones adultes en procés de creació d'empreses

Font: Global Entrepreneurship Monitor 2011

2. Nombre d'empreses

Dificultats per a la creació i creixement de les empreses

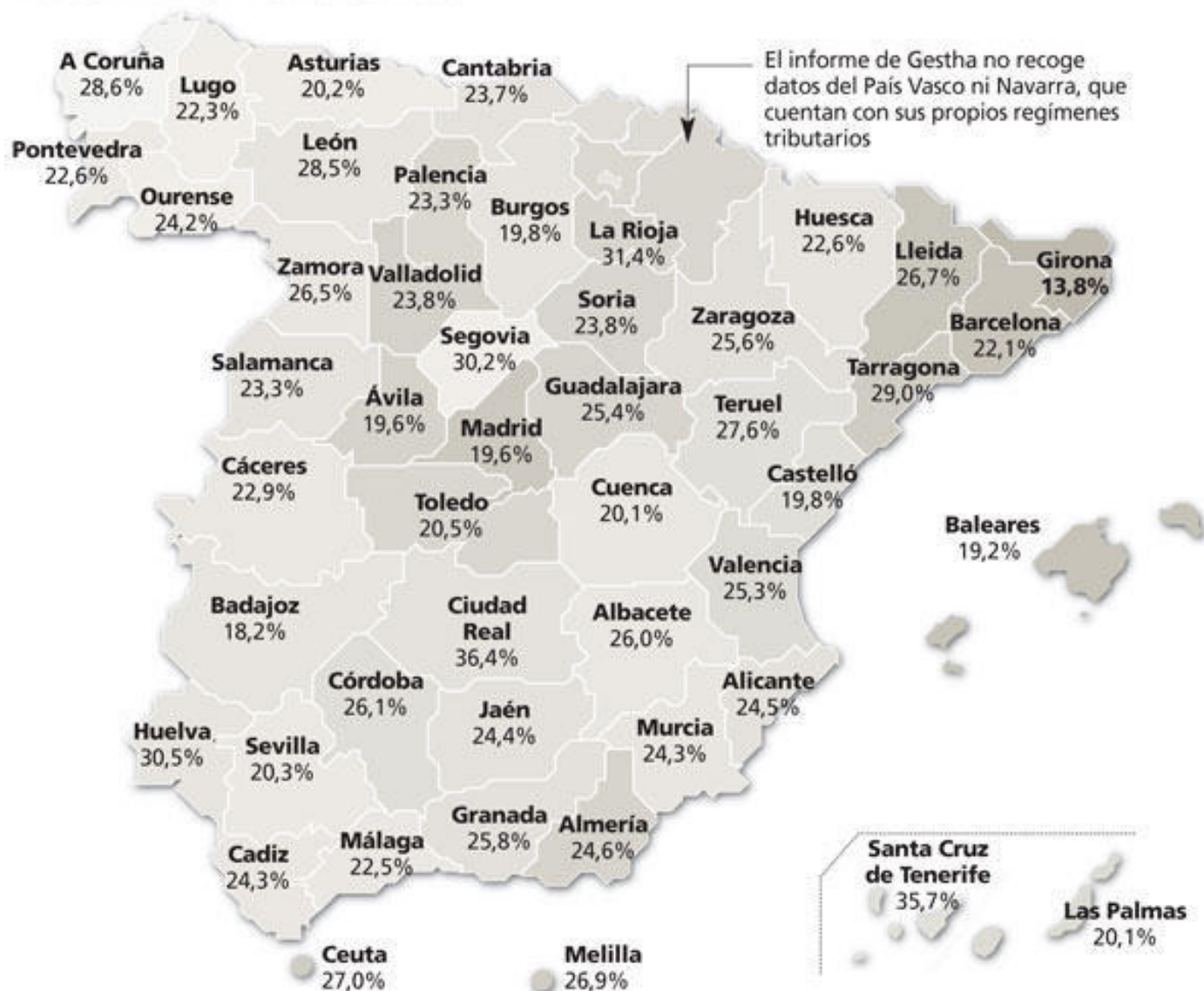
	Finlàndia	Estat espanyol	Africa Subsahariana
Número de procediments	3	10	9
Dies	14	47	45

Font: World Bank, 2012

3.Capacitat de generació de riquesa

La economía sumergida en España

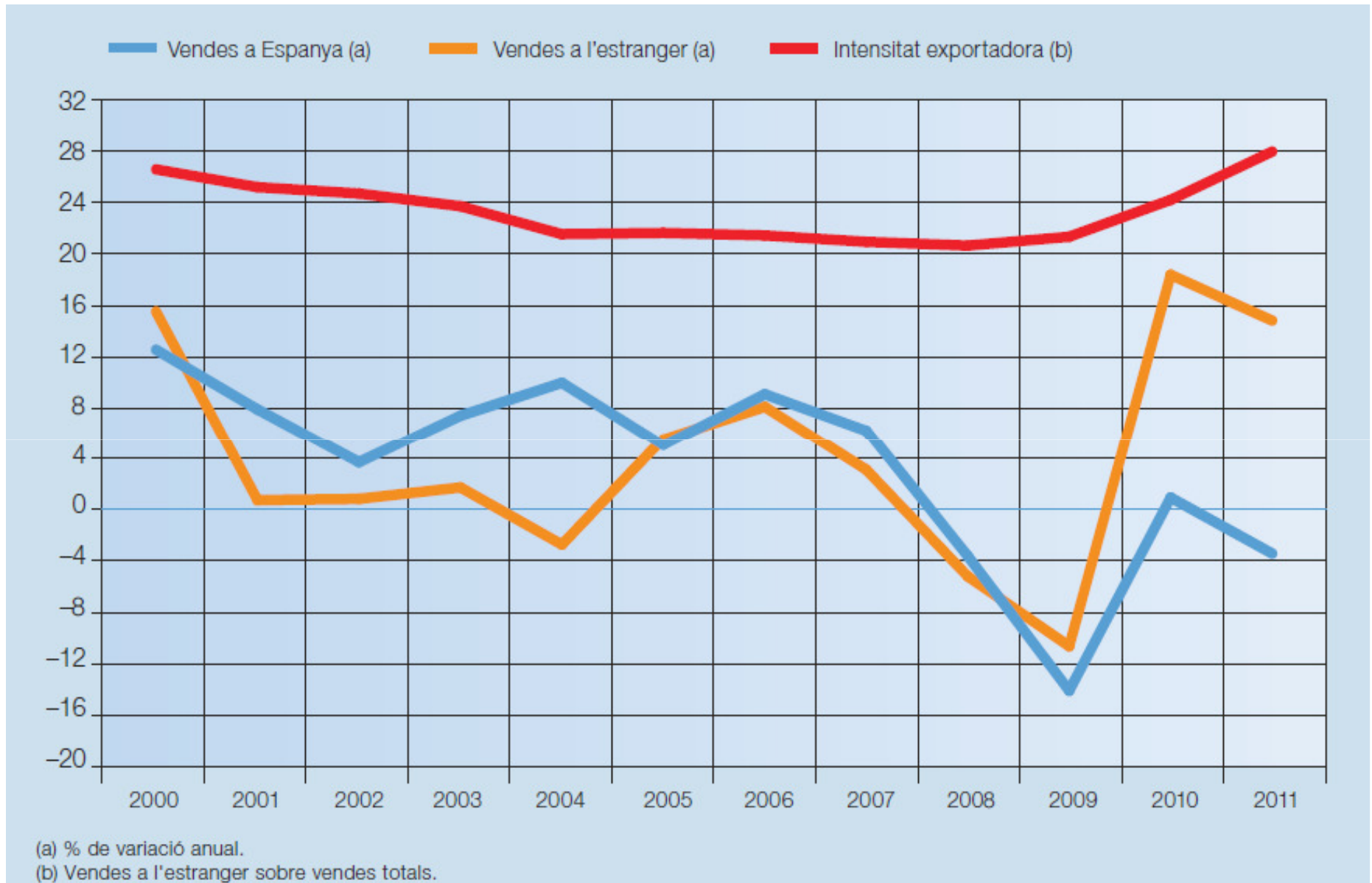
TASA ESTIMADA POR PROVINCIAS EN 2009

Fuente: Gestha

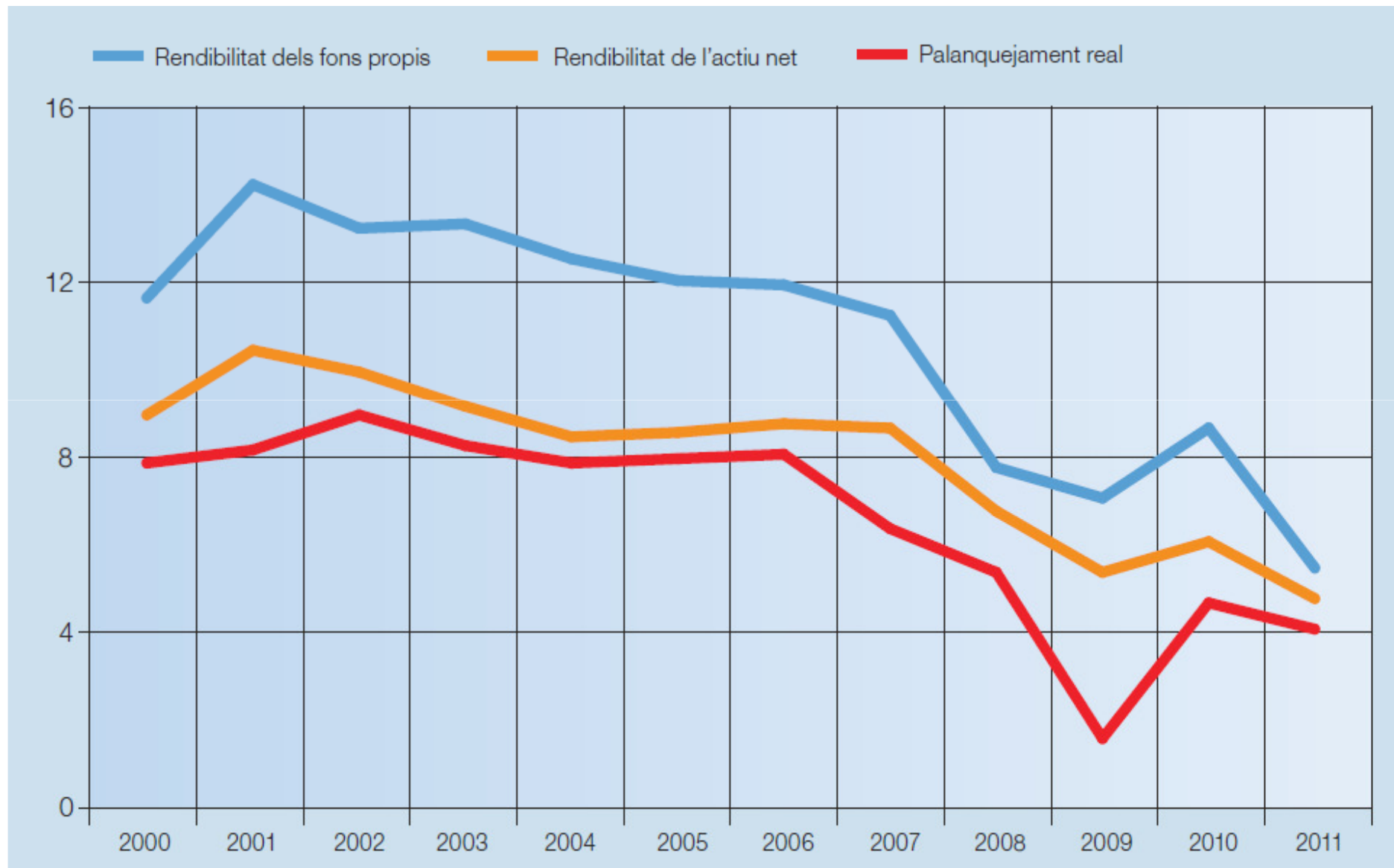
DPTO. INFOGRAFIA ▶ LEVANTE-EMV

3.Capacitat de generació de riquesa

Font: Informe anual de l'empresa catalana, Cambra de Comerç Barcelona, 2012

3.Capacitat de generació de riquesa

Font: Informe anual de l'empresa catalana, Cambra de Comerç Barcelona, 2012

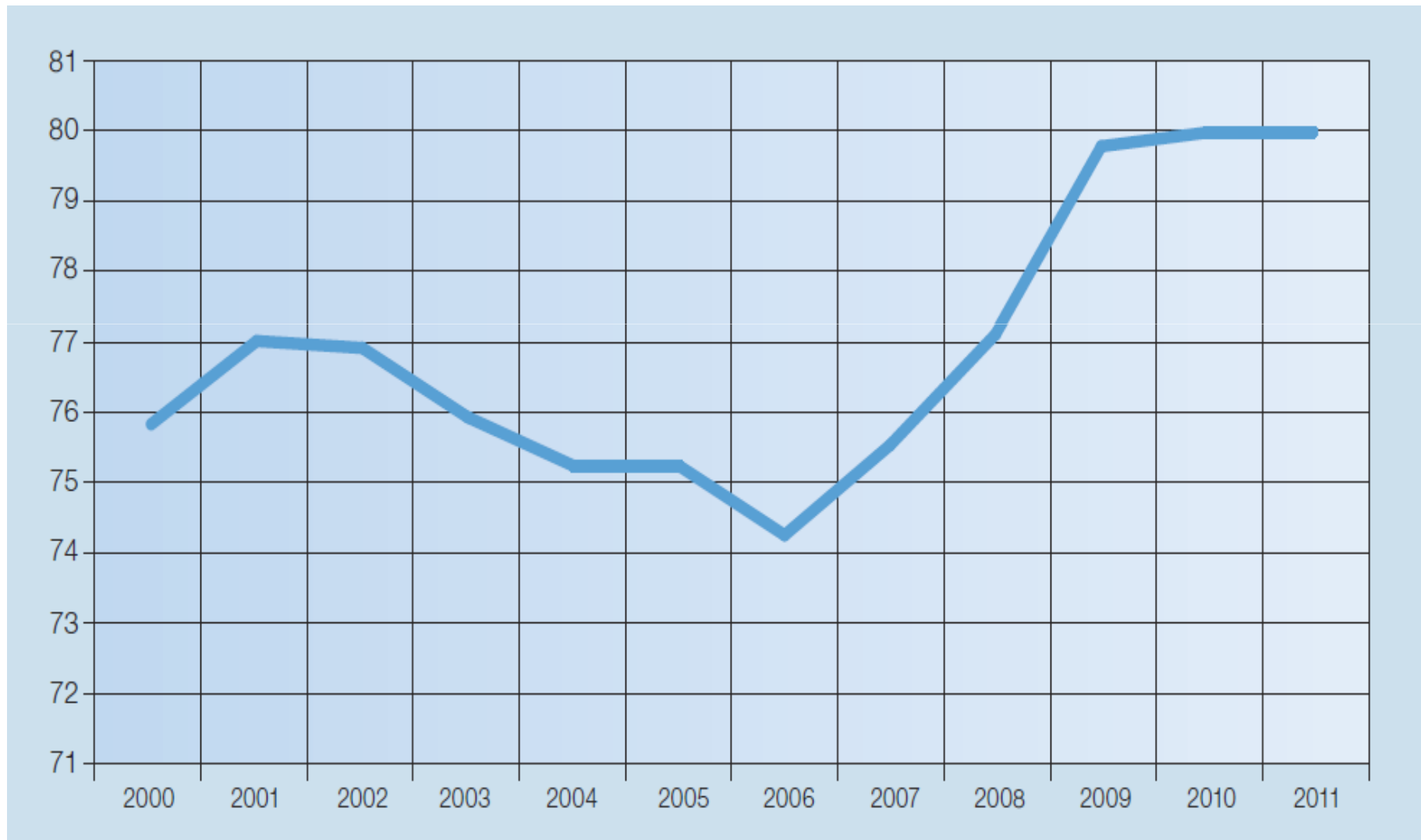
3.Capacitat de generació de riquesa

Impacte de la crisi i dels canvis tecnològics per sectors

	Menys impacte del canvi tecnològic	Més impacte del canvi tecnològic
Menys impacte de la crisi	<p>Turisme Formació presencial Química Serveis a les persones Transport de persones</p>	<p>Telefonia mòbil Formació on-line Internet</p>
Més impacte de la crisi	<p>Banca Assegurances Despatxos professionals Transport de mercaderies Indústria agroalimentària Supermercats Cultura Restauració i hotels Automòbil Línies aèries Tèxtil Moble Construcció Immobiliari</p>	<p>Agències de viatge Llibres Diaris i revistes Impremtes Música Publicitat Electrònica de consum</p>

3.Capacitat de generació de riquesa

% ocupació fixa

Font: Informe anual de l'empresa catalana, Cambra de Comerç Barcelona, 2012

3.Capacitat de generació de riquesa

Model de creixement

Equilibrat: $V_{AD}B$

1990/2009: VAD_B

2010: $V_{AD}B$

2011: VA_{DB}

Font: Informe anual de l'empresa catalana, Cambra de Comerç de Barcelona, 2012

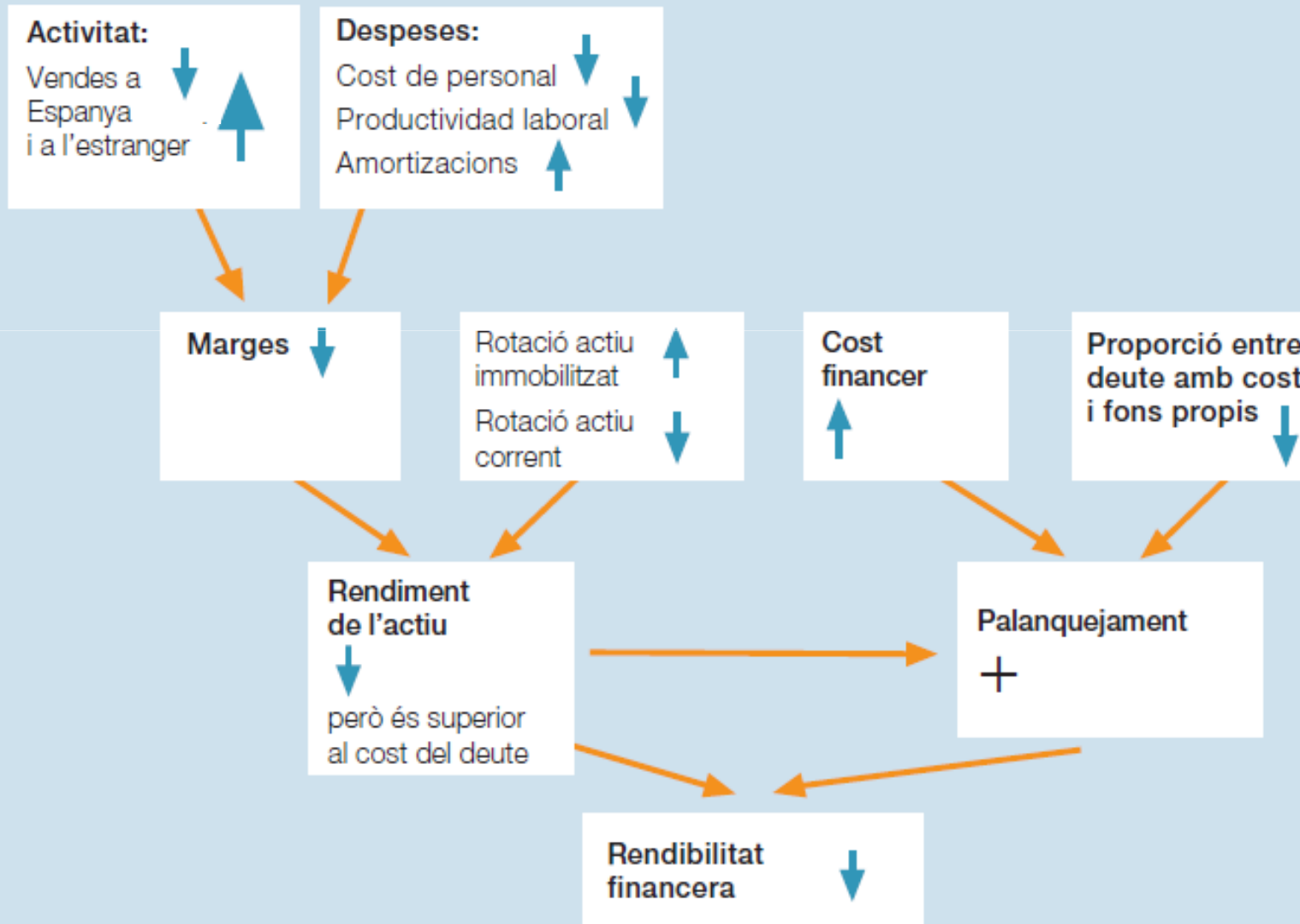
3.Capacitat de generació de riquesa

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
% empreses que augmenten ingressos	49%	55%	32%	27%	43%	42%
% empreses amb beneficis	41%	46%	24%	20%	61%	58%
Benefici net / Vendes	3,7%	3,9%	-2,6%	1,6%	2,8%	2,1%

Font: Elaboració pròpia amb dades de SABI (desembre 2012). Dades de les 449.058 empreses que han dipositat comptes al Registre Mercantil)

3.Capacitat de generació de riquesa

Factors que expliquen la reducció de la rendibilitat dels fons propis l'any 2011

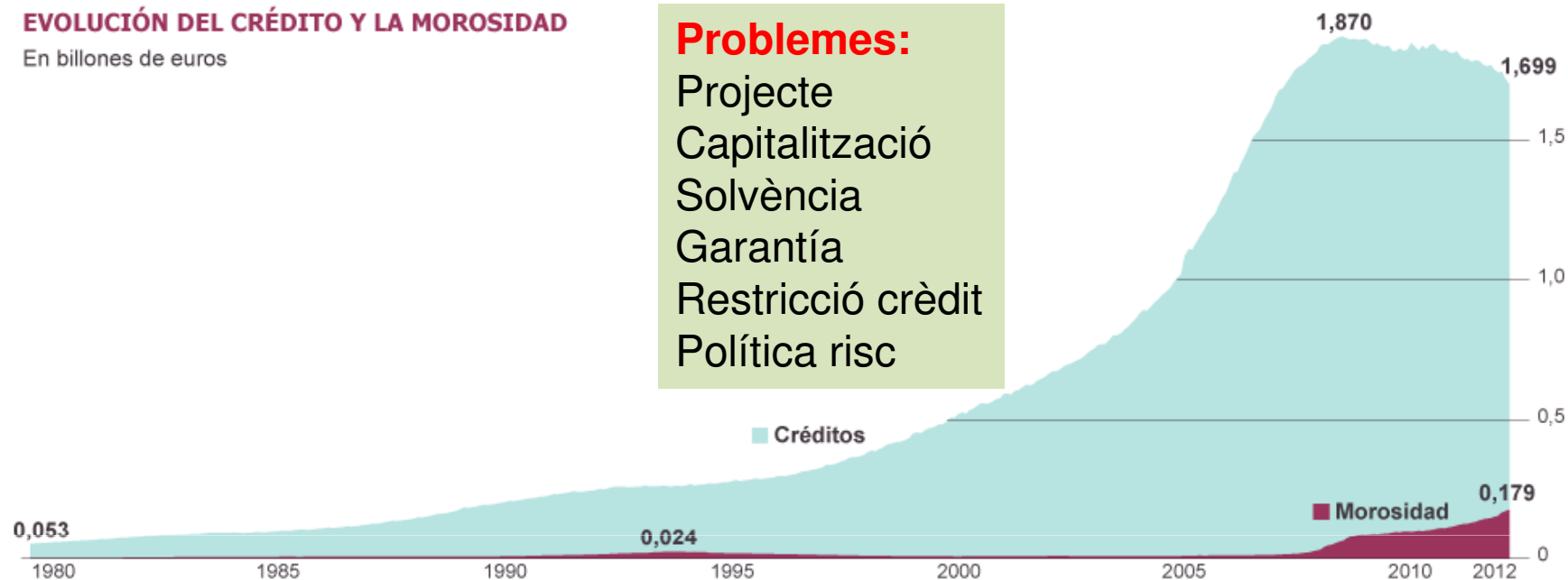
4. Capitalització i solvència

EVOLUCIÓN DEL CRÉDITO Y LA MOROSIDAD

En billones de euros

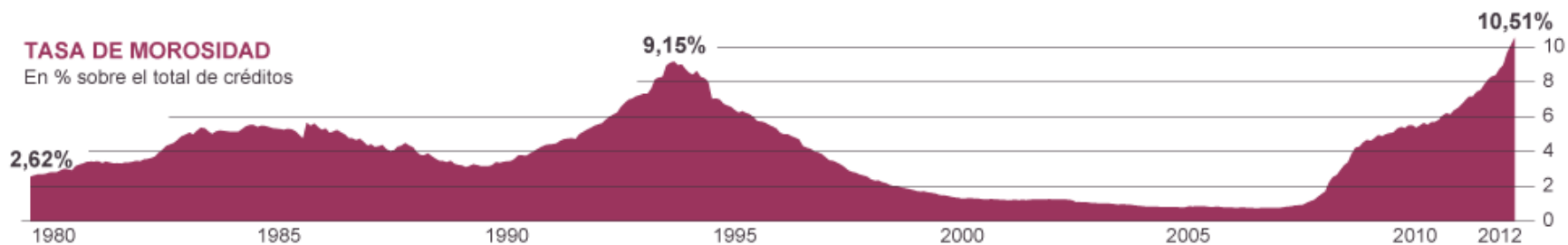
Problemes:

Projecte
Capitalització
Solvència
Garantía
Restricció crèdit
Política risc

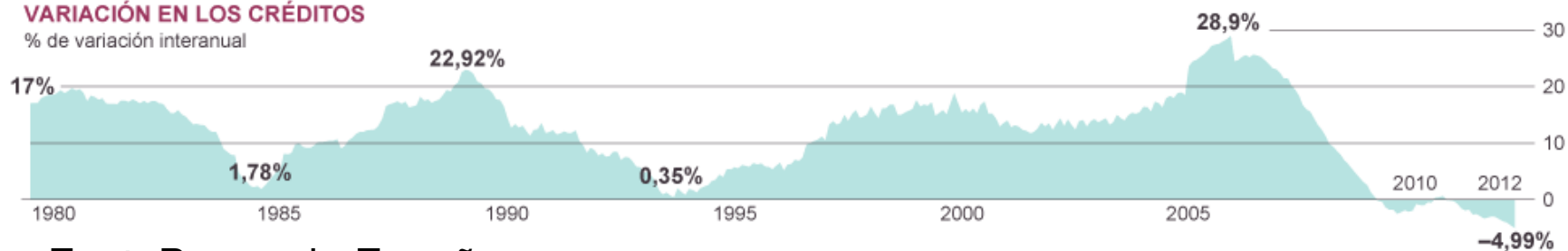
TASA DE MOROSIDAD

En % sobre el total de créditos

VARIACIÓN EN LOS CRÉDITOS

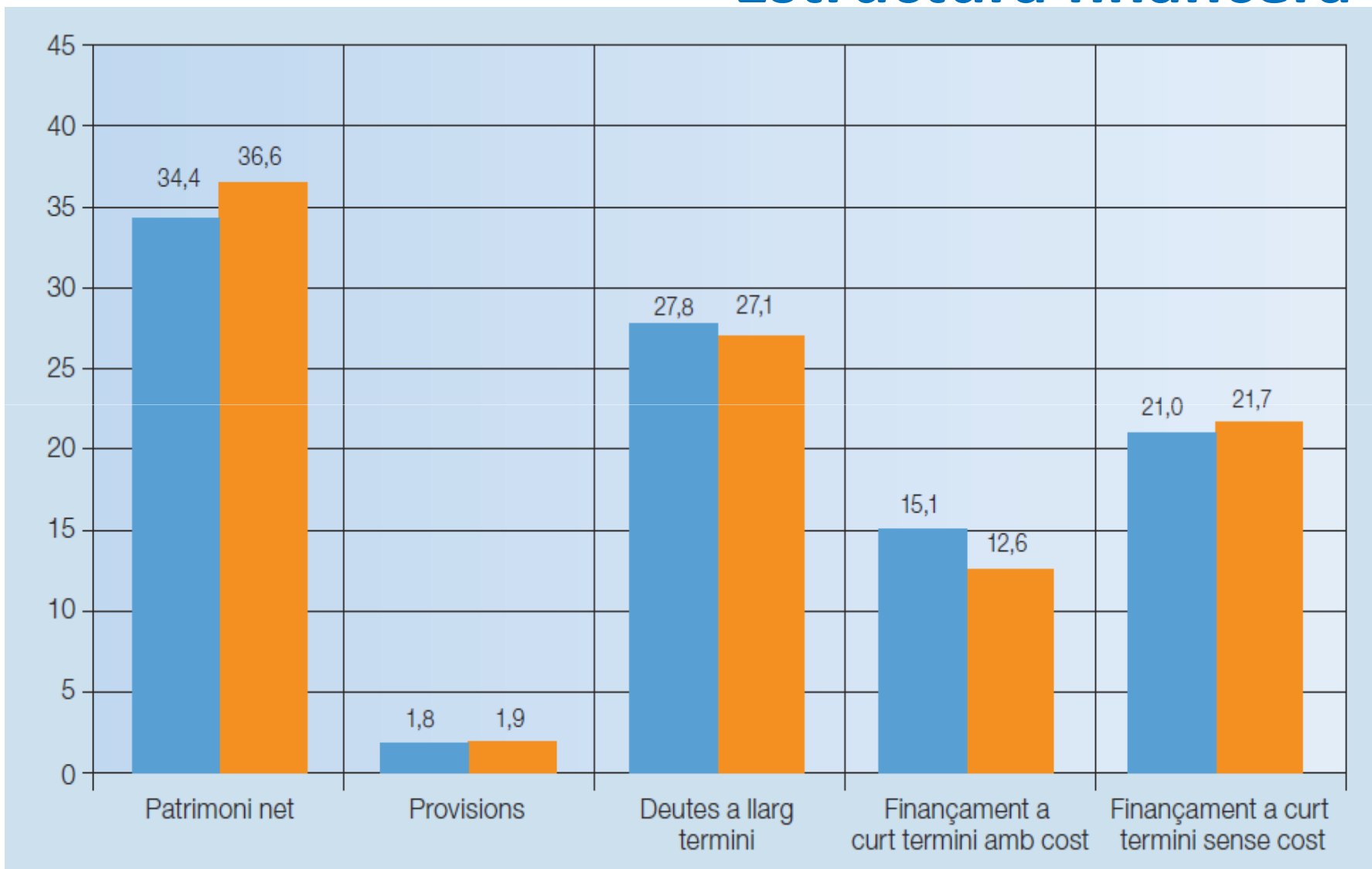
% de variación interanual

Font: Banco de España

4.Capitalització i solvència

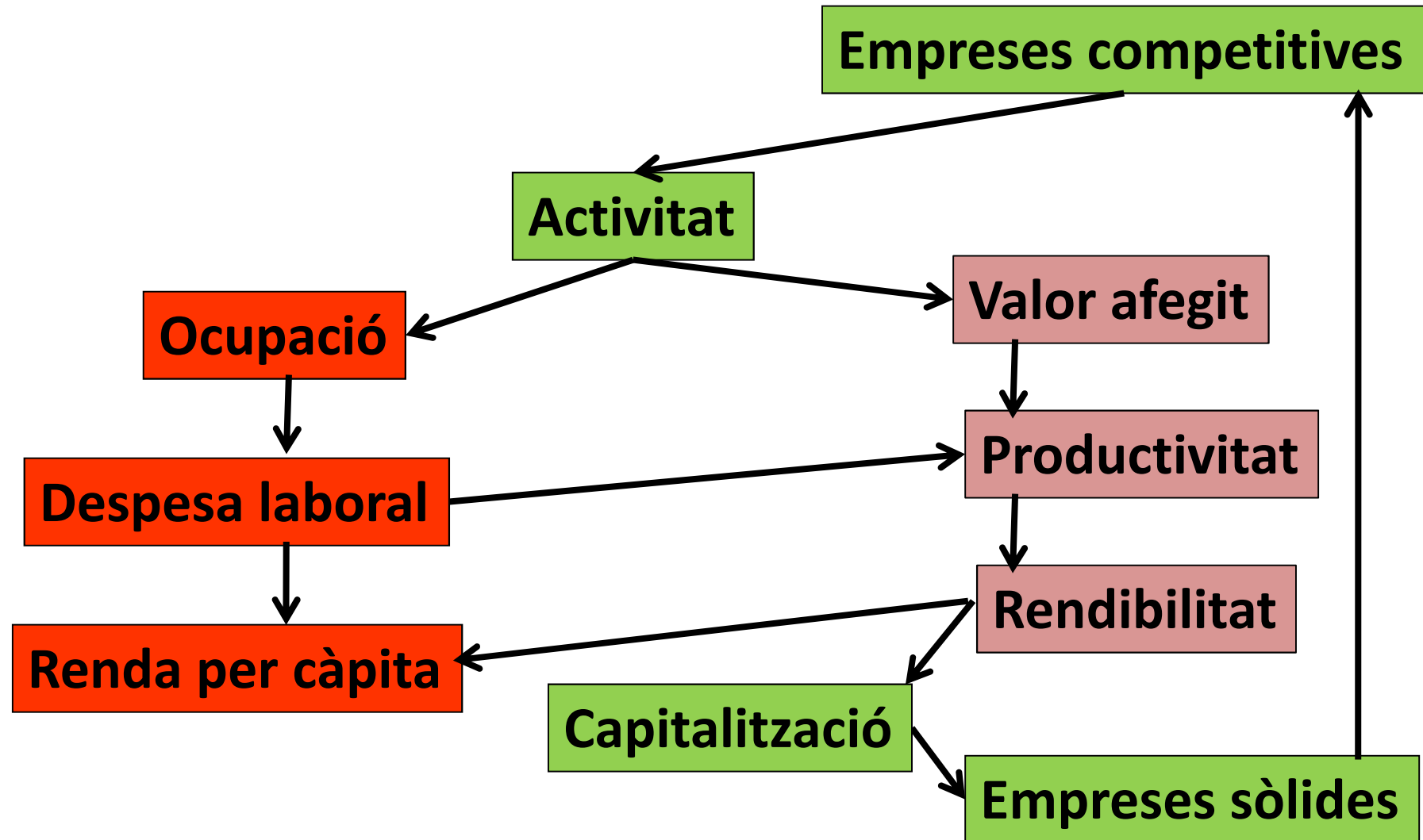
Estructura financera

Font: Informe anual de l'empresa catalana, Cambra de Comerç Barcelona, 2012

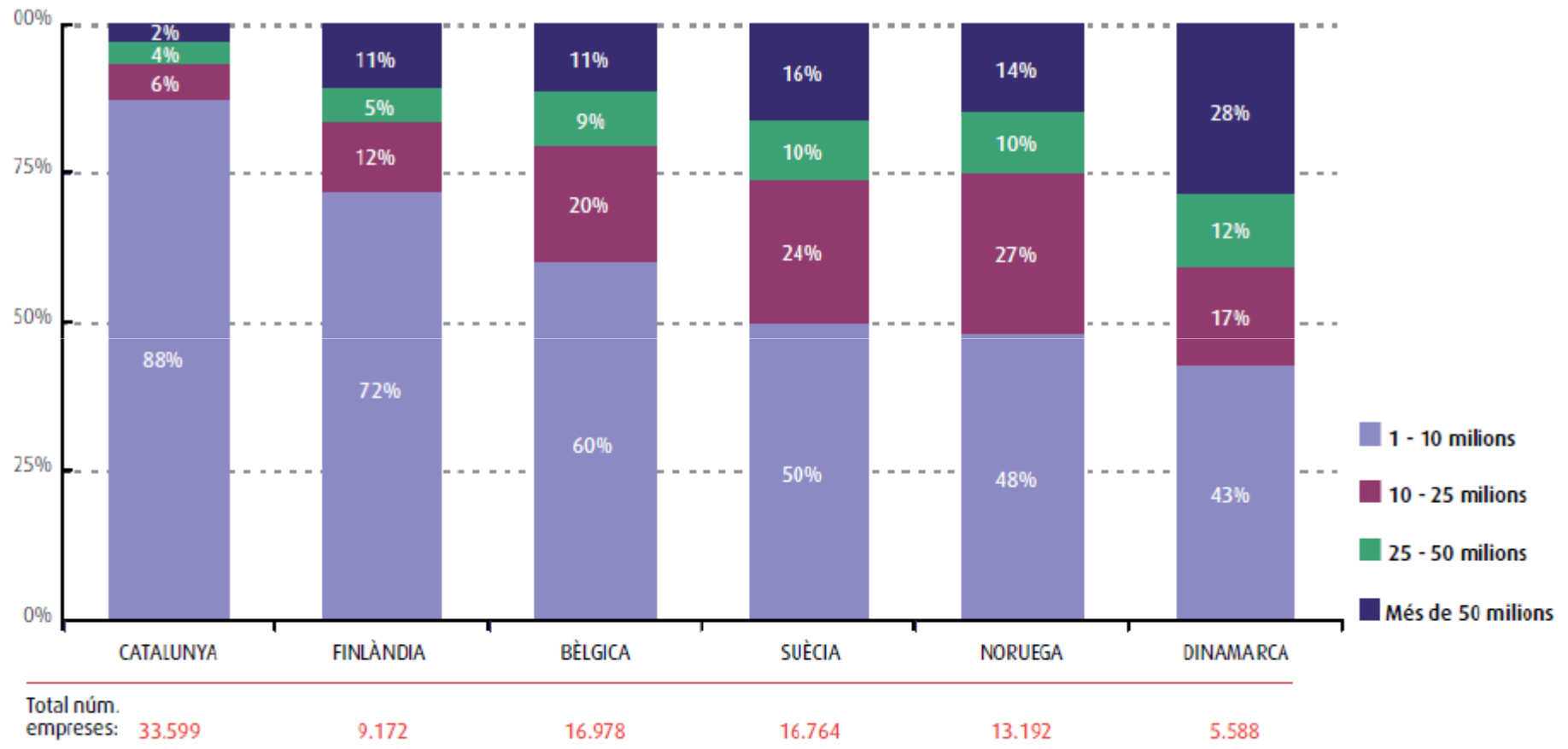
4.Capitalització i solvència

Model econòmic i financer

5. Dimensió

Nivell de facturació de les empreses als països de referència (2005)

Font: OneSource i SABI

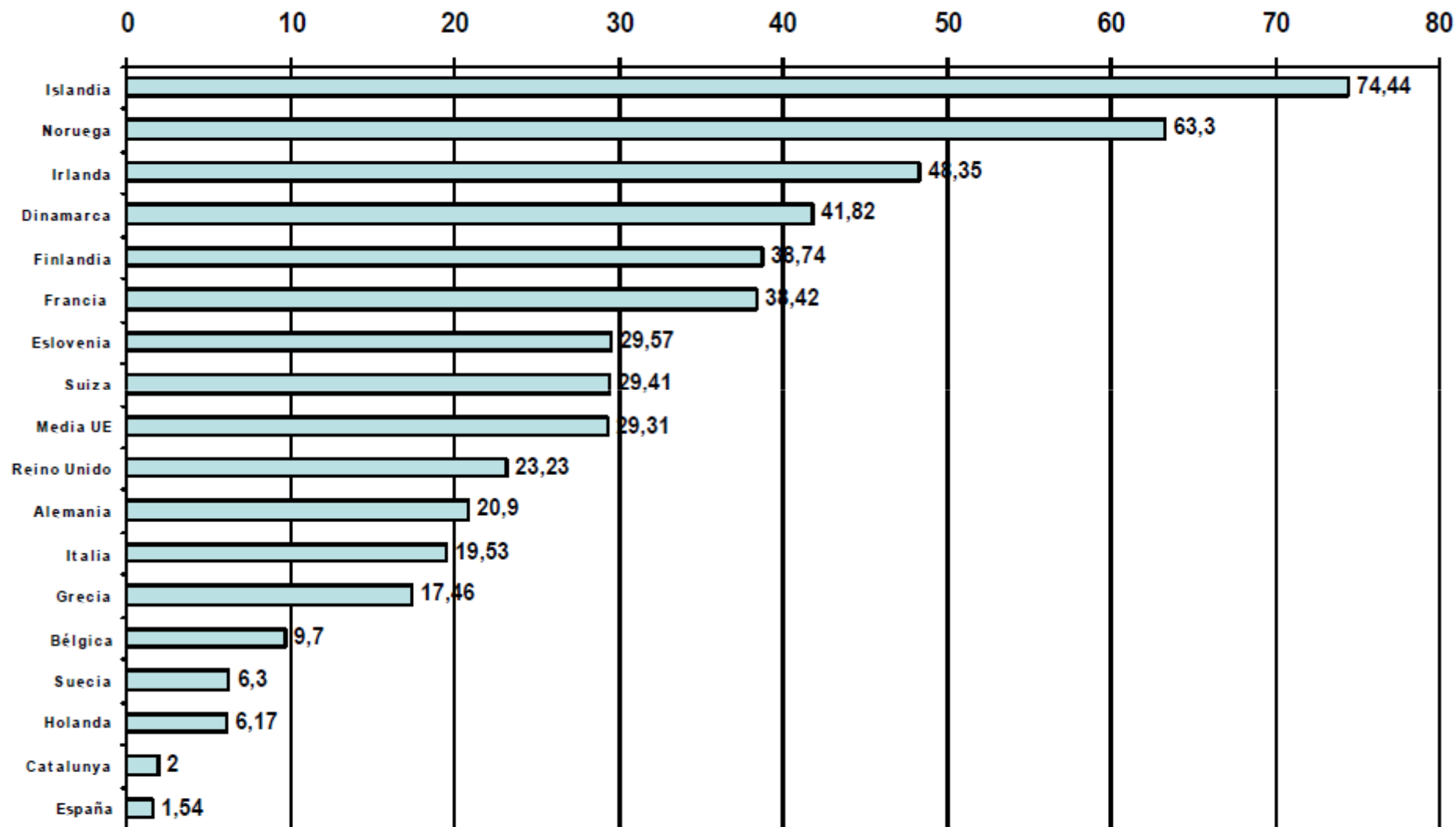
5. Dimensió

Per què no són més grans les empreses catalanes?

- Cultura i entorn (control empresa, poca cooperació, idiomes, sectors madurs...)**
- Escassa inversió en R+D+i**
- Restriccions finançament (borsa, capital risc, crèdit bancari...)**
- Marc regulador**
- Escassa ambició**

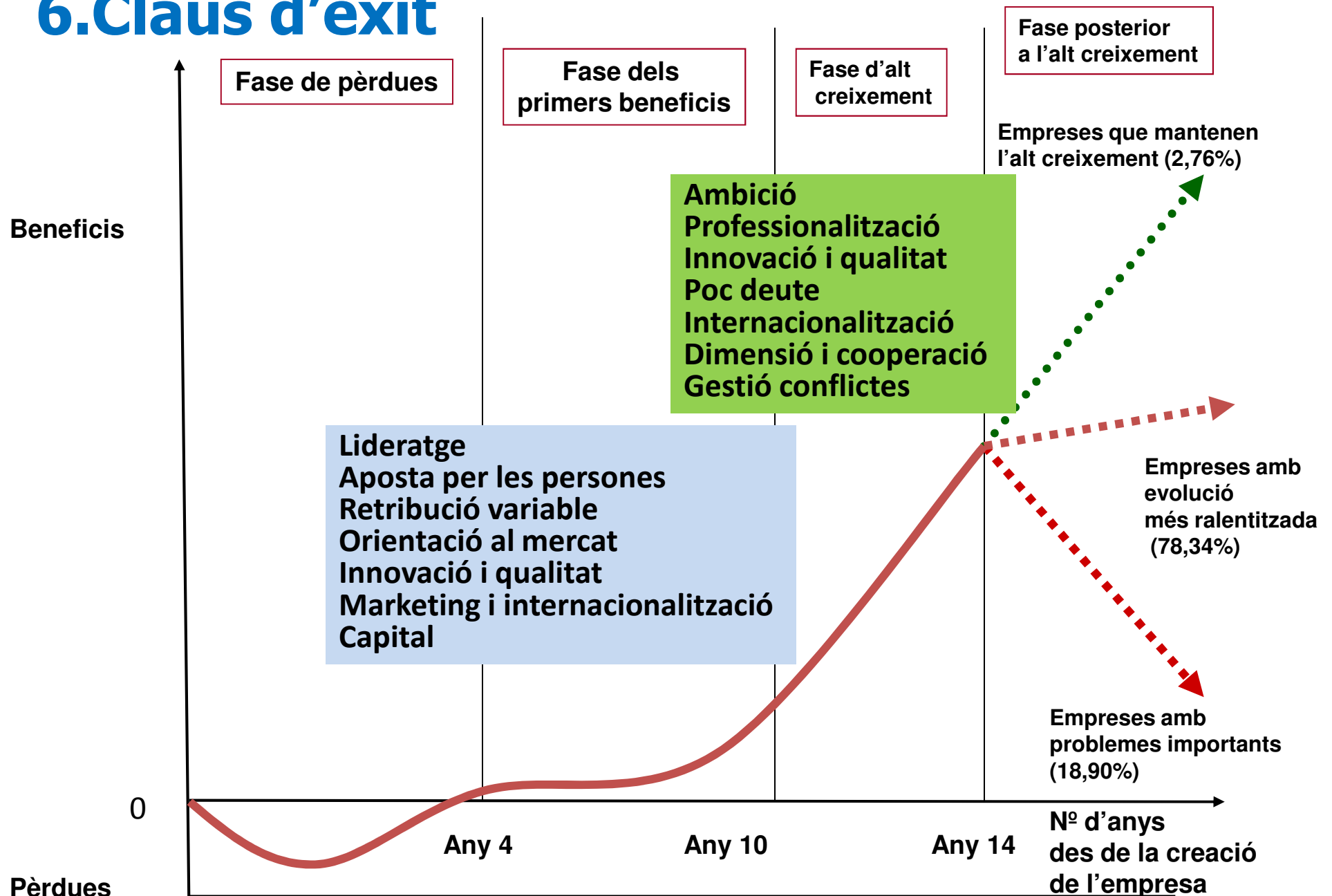
5. Dimensió

Tasa de máxima intención de crecimiento de ventas

Font: GEM 2006

6. Claus d'èxit

Font: Amat, O., Hernández, J.M., Fontrodona, J i Stoyanova, A. (2011):
 Les empreses d'alt creixement, Generalitat de Catalunya (2011)

6.Claus d'èxit

Diferències entre les empreses que creixen i les que tanquen (2011)

	Empreses que creixen	Empreses que han tancat
Deutes / Actiu Any 2007	34%	69%
Exporten Any 2007	23%	4%
Web 2011	86%	42%
Certificació de qualitat 2011	41%	8%

Font: Elaboració pròpia.

Mostra de 100 empreses que han tingut creixement de vendes l'any 2011 i 100 empreses que han tancat l'any 2011

6.Claus d'èxit

Exportació

Augment del 13,5% el 2011

	Variació ocupació 2011
Mitja empreses	-6%
Empreses que exporten	+2%
Empreses que inverteixen a l'exterior	+14%

Font: INE i COFIDES, 2012

7. Impacte del debat sobiranista en les empreses

Viabilitat del model actual

Pes a Espanya:

6% Territori
16% Població
20% PIB
21% Impostos
24% PIB Industrial
26% Exportacions

Taxa de retorn impostos:

1986-2009: 43%

Despesa pública central / Impostos

Font: www.germabel.cat

14% Despesa pública

8% Infraestructures

4% km. Autovies gratuïtes

23% km. Autopistes peatge

7. Impacte del debat sobiranista en les empreses

Viabilitat del model actual

Balança fiscal de Catalunya amb l'Estat

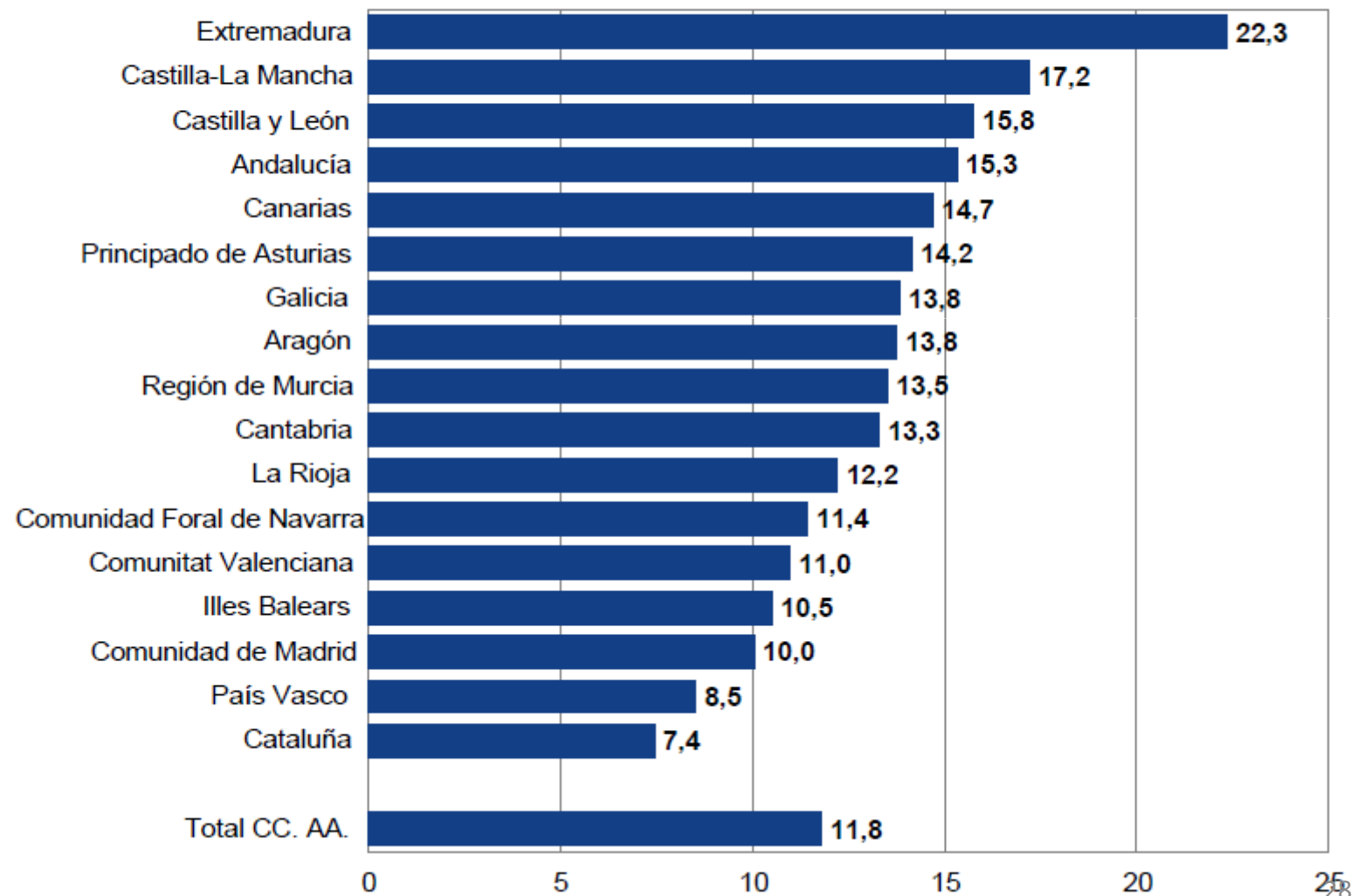
2002		-13.696	-10,0
2003	Regions amb més dèficit a nivell internacional: -3,9% Estat Austràlia Occidental -4,4% Flandes -3,2% Alberta Font: www.germabel.cat	-13.036	-8,9
2004		-13.595	-8,6
2005		-14.186	-8,3
2006		-14.493	-7,9
2007		-15.913	-8,1
2008		-17.200	-8,5
2009		-16.409	-8,4

Font: Departament d'Economia i Coneixement (2012)

7. Impacte del debat sobiranista en les empreses

Viabilitat del model actual

Participación del sector público en el PIB (media 2000-2008). Peso del PIB público respecto al PIB regional (porcentaje)

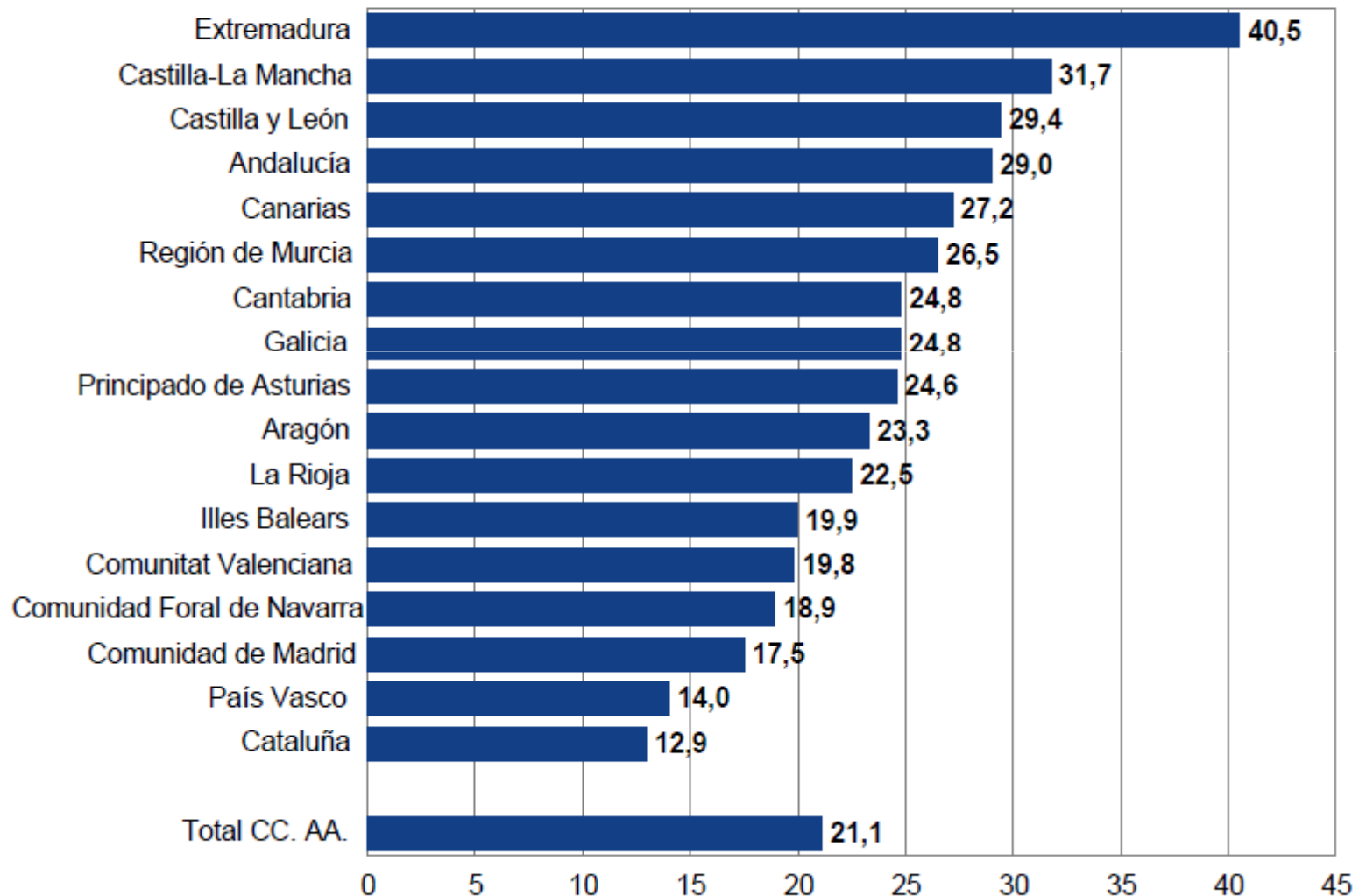

Fuente: Fundación BBVA-Ivie

7. Impacte del debat sobiranista en les empreses

Viabilitat del model actual

Participación de las remuneraciones de los asalariados públicos respecto al total de salarios (media 2000-2008). Porcentaje

Fuente: Fundación BBVA-Ivie

7. Impacte del debat sobiranista en les empreses

Viabilitat del model actual

	PIB		RFBD*
Andalusia	75,80		82,29
Aragó	109,98		111,92
Astúries	89,78		97,68
Canàries	83,96		99,47
Cantàbria	100,96		105,63
Castella – la Manxa	77,07		91,51
Castella i Lleó	95,67		107,17
Catalunya	118,97	4	104,26
Ceuta	97,55		100,55
Extremadura	69,51		89,99
Galícia	82,63		92,01
Illes Balears	106,27		103,17
La Rioja	109,18		105,23
Madrid	133,92		120,11
Melilla	97,25		104,28
Múrcia	82,80		83,87
Navarra	125,86		125,75
País Basc	131,99		123,53
País Valencià	89,33		90,83
Estat espanyol	100,00		100,00

* Renda familiar bruta disponible (RFBD) en poder de compra
 Font: Funcas Dades 2005

7. Impacte del debat sobiranista en les empreses Boicot

Exportació de béns a Catalunya (deixant a banda els serveis):

	Resta Espanya	Resta món
1995	75,8%	24,2%
2011	47,1%	52,9%

Font: X.Cuadras (Datacomex), 2012

7. Impacte del debat sobiranista en les empreses

Boicot

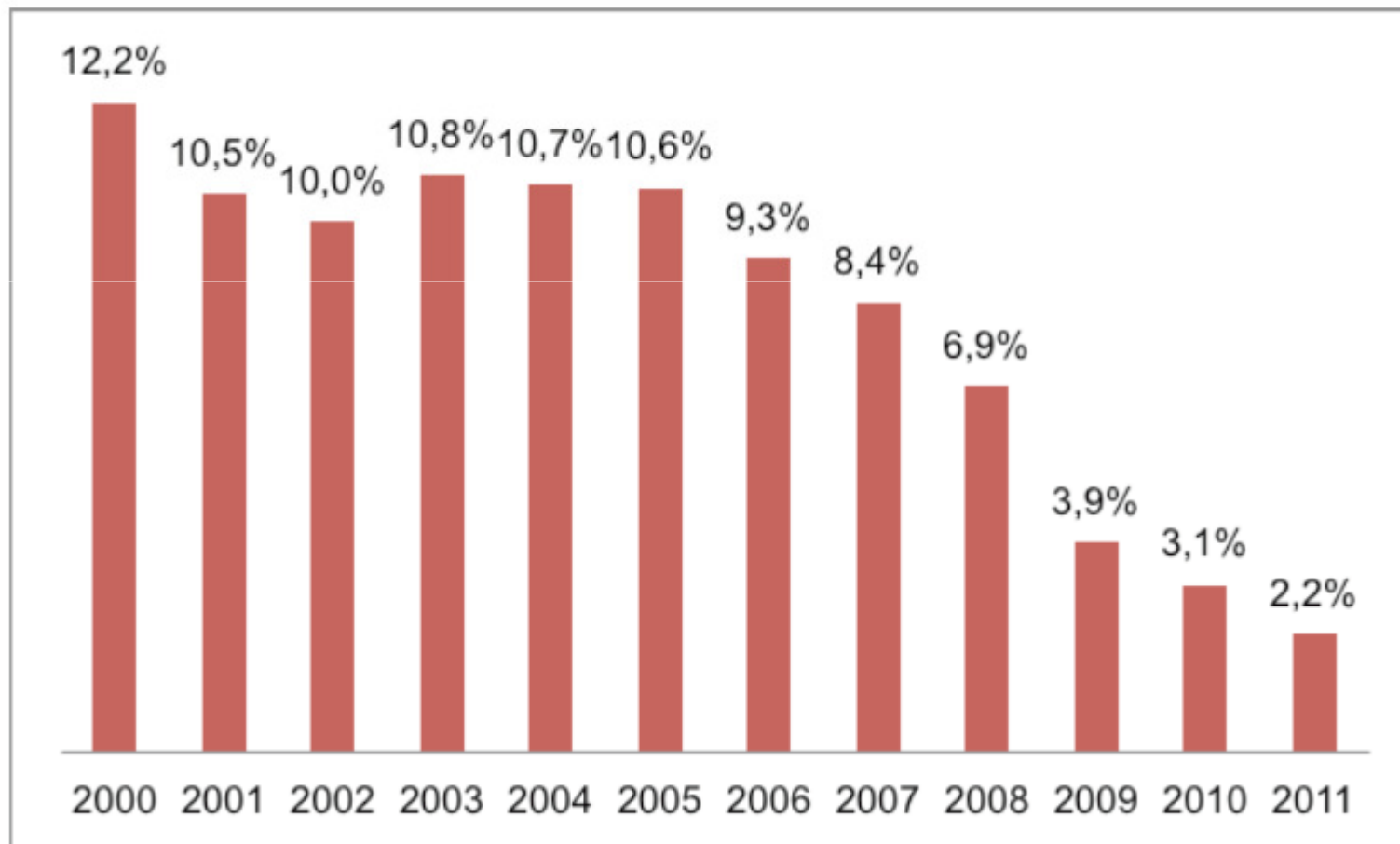
PIB	Impacte del boicot sobre les vendes als consumidors finals (%)											
	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
0	0,0	-0,4	-0,9	-1,3	-1,7	-2,2	-2,6	-3,0	-3,5	-3,9	-4,3	
10		-1,6	-2,0	-2,4	-2,9	-3,3	-3,8	-4,2	-4,6	-5,1	-5,5	
20			-3,2	-3,6	-4,0	-4,5	-4,9	-5,4	-5,8	-6,3	-6,7	
30				-4,8	-5,2	-5,7	-6,1	-6,6	-7,0	-7,5	-7,9	
40					-6,4	-6,9	-7,3	-7,8	-8,2	-8,7	-9,1	
50						-8,1	-8,5	-9,0	-9,4	-9,9	-10,3	
60							-9,8	-10,2	-10,7	-11,1	-11,6	
70								-11,5	-11,9	-12,4	-12,9	
80									-13,2	-13,7	-14,2	
90										-15,0	-15,5	
100											-16,8	

Impacte del boicot sobre les vendes a empreses (%)

7. Impacte del debat sobiranista en les empreses

Boicot

Saldo comercial amb Espanya 2000-2011 (% PIB)

Font: Idescat

7. Impacte del debat sobiranista en les empreses

Boicot

Experiències internacionals (evolució exportacions):

Txèquia - Eslovàquia:

-6,2% en 5 anys (Pol Antràs)

Altres exportacions +51%-62%

Eslovènia – Ex-Iugoslavia

+44% (any 2)

Altres estudis:

J.V.Rodríguez: Comerç amb Espanya -80% i el comerç amb resta del món +10%. Impacte total: -9% PIB

7. Impacte del debat sobiranista en les empreses

Dimensió

Country/Economy	Rank
Switzerland	1
Singapore	2
Sweden	3
Finland	4
United States	5
Germany	6
Netherlands	7
Denmark	8
Japan	9
United Kingdom	10
Hong Kong SAR	11
Canada	12
Taiwan, China	13
Qatar	14
Belgium	15
Norway	16
Saudi Arabia	17
France	18
Austria	19
Australia	20

Index de Competitivitat Mundial

No és la dimensió el que importa

Claus:

- Bon govern
- Transparència
- Educació
- Innovació
- Ambient negocis
- Infraestructures

Font: World Economic Forum, 2012

8. Conclusions

- **Crisi de confiança**
- **Clima no business friendly**
- **Part del teixit aguanta bé**
- **Internacionalització**
- **Cal crear més empreses: Mesures reactivació**
- **Claus: ambició, I+D, qualitat, aposta per les persones, internacionalització...**
- **Debat sobiranista i empreses: oportunitats i amenaces**

Radiografia del teixit empresarial català

CECOT

22-1-2013

Oriol Amat, UPF

www.cecot.org

www.accid.org

www.upf.edu

www.oriolamat.cat

@oriolamat